

Dosarul nr. 1a-290/22
Buiucani)
1-18213134-02-1a-28012022
Niculcea

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul
Judecător: Andrei

DECIZIE

16 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii:
Daguța
Grefier:
cu participarea:
Procurorului:
Avocaților:

Elena Cojocari
Mihail Diaconu și Sergiu
Stanislav Sandu
Alexandru Casir
Ion Cernolev
Ion Ticu

În lipsa inculpaților Marcel Guțuleac și Vladimir Russu, care prin cereri scrise au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa,

judecând în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul procurorului PCCOCS Corneliu Popescu, apelul avocatului Roman Tocan în numele părților vătămate Ion Bodiu și Serghei Ceban, apelul avocatului Ion Ticu în numele inculpatului Marcel Guțuleac, apelul avocatului Ion Cernolev în numele inculpatului Vladimir Russu, declarate împotriva sentinței din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), în cauza penală de învinuirea lui:

GUȚULEAC Marcel *****, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova și României, domiciliat r-nul Edineț s.Terebna, căsătorit la întreținere doi copii, studii superioare, angajat în câmpul muncii în calitate de meșter la stația de alimentare, anterior nejudecat, în prezenta cauză penală s-a aflat în stare de reținere și de arest preventiv de la 10.05.2016 până la 23 mai 2016,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal.

RUSSU Vladimir *****, născut la *****, domiciliat or. Cupcini str. Lomonosov, 7, moldovean, cetățean al Republicii

Moldova, celibatar, studii medii, neangajat în câmpul muncii, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, anterior nejudecat, în prezenta cauză penală s-a aflat în stare de reținere și de arest preventiv de la 10.05.2016 până la 23 mai 2016, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 15.08.2016 -23.02.2018;

instanța de apel: 16.05.2018 - 03.12.2018;

instanța de recurs: 14.02.2019-21.05.2019,

instanța de apel: 24.06.2019-18.12.2020

instanța de recurs: 12.03.2021-23.11.2021

instanța de apel: 28.01.2022 – 16.03.2023

Verificând legalitatea sentinței pronunțate de prima instanță, pe baza probelor și materialelor cauzei penale verificate în raport cu argumentele apelanților, Colegiul Penal -

A C O N S T A T A T :

Soluția și argumentele instanței de fond.

Prin sentința judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 23 februarie 2018, **Guțuleac Marcel** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de ut. 190 alin.(5) din Codul penal cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei cu închisoarea într-un penitenciar de tip închis.

S-a stabilit executarea pedepsei cu închisoarea aplicată lui Guțuleac Marcel, într-un penitenciar de tip închis.

S-a aplicat în privința lui Guțuleac Marcel, măsura preventivă ”arestarea preventivă” și sa anunțat în căutare, măsură care se va executa de către organul afacerilor interne în a cărei rază teritorială se află domiciliul acestuia.

S-a calculat termenul executării pedepsei cu închisoarea, începînd cu data reținerii inculpatului, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei aflării lui Guțuleac Marcel sub arest din data de 10 mai 2016 ora 08.00, până la data de 23 mai 2016 ora 12.00.

Russu Vladimir a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) din Codul penal cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei cu închisoarea într-un penitenciar de tip închis.

S-a stabilit executarea pedepsei cu închisoarea aplicată lui Russu Vladimir, într-un penitenciar de tip închis.

S-a aplicat în privința lui Russu Vladimir, măsura preventivă ” arestarea preventivă” și sa anunțat în căutare, măsură care se va executa de către organul

afacerilor interne în a cărei rază teritorială se află domiciliul acestuia.

S-a calculat termenul executării pedepsei cu închisoarea, începând cu data reținerii inculpatului, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei aflării lui Russu Vladimir sub arest din data de 10 mai 2016 ora 07.35, până la data de 23 mai 2016 ora 12.00.

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de părțile civile Bodiu Ion și Ceban Serghei, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

S-a dispus păstrarea corpurilor delict, un CD disc ridicat, de la Bodiu Ion la data de 22 aprilie 2016 și materialele nr.811-812 din 14 martie 2016, în dosarul penal pe perioada păstrării acestuia.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, inculpații Guțuleac M. și Russu Vl., în perioada lunii iunie 2014, abuzând de încrederea lui Bodiu I. și Ceban S., sub pretextul inițierii unor careva afaceri, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, aflându-se în mun. Chișinău, la intersecția str. Ion Creangă cu Eugen Coca, au primit de la ultimii suma totală de 58.000 euro, care constituie 1.098.027 lei, însă cu banii primiți au dispărut, sustrăgându-se de la părțile vătămate, cărora le-au cauzat o daună materială în proporție deosebit de mare.

Solicitățile apelantului.

Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Corneliu Popescu, a declarat apel în termen, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Guțuleac M. să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea societăților comerciale pe o perioadă de 5 ani. Russu V. să fie condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea societăților comerciale pe o perioadă de 5 ani. A încasa în folosul lui Bodiu I. și Ceban S. dauna materială și morală cauzată, în mărimile indicate în acțiunile civile, minus sumele achitate.

În motivarea apelului a invocat că sentința este neîntemeiată și ilegală din următoarele considerente.

Susține că, pe toată perioada urmăririi penale și cercetării judecătorești, inculpații, nu doar au negat faptul comiterii infracțiunii, înaintând mai multe versiuni, ci au manifestat un cinism excepțional și un dispreț față de instanță, procuror și în special față de apărători, refuzând să răspundă la întrebări, venind doar cu declarații aberante asupra evenimentelor ce au avut loc.

Menționează apelantul că, în condițiile date, concluzia instanței de a condamna inculpații la pedeapsa minimă prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, și anume la 8 ani închisoare fiecare, fiind mult prea blândă, această pedeapsa putând fi aplicată doar

când inculpații conștientizau urmările grave ale faptei comise, înlăturau consecințele survenite și manifestau un comportament excepțional în fața instanței.

Împotriva sentinței nominalizate a declarat apel și avocatul Tocan Rodion, în numele părților vătămate Bodiu I. și Ceban S., solicitând casarea sentinței în latura civilă, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea civilă depusă de părțile vătămate cu încasarea de la inculpați în mod solidar a prejudiciului material cauzat în mărime de 47.000 euro.

Susține apelantul că, pe parcursul examinării cauzei a fost probat faptul că inculpații au însușit suma de bani ce aparținea părților vătămate. Pe parcursul examinării cauzei inculpații au restituit parțial prejudiciul material, în sumă de 11.000 euro, astfel restanță constituie 47.000 euro.

A declarat apel împotriva sentinței nominalizate și avocatul Cernolev Ion, în interesele inculpatului Russu Vladimir, solicitând casarea sentinței în privința inculpatului Russu V. și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie de achitat.

Susține apelantul că, declarațiile părților vătămate au un conținut contradictoriu, fiind modificate la faza urmăririi penale și în instanța de judecată. Martorul Cucută I., depozițiile căruia sunt puse la baza sentinței de condamnare, este o persoană cointerесată direct în acest caz, fiind finul de cununie a lui Bodiu I., și personal era cointerесat în întoarcerea sumei, deoarece anterior îi acordase cu împrumut lui Bodiu I. suma de 20.000 euro.

Subliniază apelantul că, instanța de judecată în mod arbitrar a respins proba apărării, declarând CD cu înregistrări prezentat instanței de inculpatul Guțuleac M. ca fiind inadmisibilă, motivând că acestea au fost obținute în afara procesului penal, nu au fost autorizate de un judecător de instrucție, nu există certitudine referitor la autenticitatea sursei pe care a fost înregistrată convorbirea și nu este stabilită autenticitatea vocilor.

Menționează că, instanța a acceptat ca probă și a pus-o la baza sentinței de condamnare un CD disc ridicat de la Bodiu I. la data de 22.04.2016, care ar conține o discuție dintre Guțuleac M. și Bodiu I. Respectiva înregistrare la fel este efectuată în afara procesului penal, fără a fi autorizată de judecătorul de instrucție și fără a fi prezentat dispozitivul original cu care s-a făcut. Cu toate acestea, înregistrare dată este acceptată ca probă de către instanța de judecată și pusă la baza sentinței de condamnare.

Consideră că, instanța de judecată a ignorat în totalitate declarațiile lui Guțuleac M. și Rusu Vl. prin care se confirmă faptul că între acești sunt relații civile și banii au fost luați pentru procurarea unui microbuz, iar după refuzul lui Ceban S. de a prelua mașina, au fost investiți pentru procurarea țigărilor, iar ulterior au fost restituiți. Or, CD care conține înregistrarea audio a discuției purtate între Ceban S. și Guțuleac M., Rusu Vl., prezentate de partea apărării în ședința de judecată se probează faptul că din banii primiți au fost cumpărate țigări, fiind ulterior restituiți lui Bodiu I.

La adoptarea sentinței de condamnare instanța de judecată a ignorat înscrisurile din agenda inculpatului Guțuleac M. pentru anii 2015-2016, care au fost efectuate până la pornirea urmăririi penale și care confirmă restituirea către Ceban S. a banilor împrumutați.

Chiar de la prima foaie a dosarului - ordonanța de începerea urmăririi penale (f.d 1) constată că aceasta datează cu 22 aprilie 2015, fiind emisă de procurorul Corneliu Popescu, care ulterior în ședința de judecată a prezentat un proces-verbal prin care a corectat data emiterii, pentru a justifica audierea părții vătămate Bodiu I., care avusese loc la 21 aprilie 2016, adică până la pornirea procesului penal. Pe lângă faptul că procurorul, care la faza judecării cauzei are statut de acuzator de stat și nu mai dispune de competența funcțională, conform dispozițiilor art.53 Cod de procedură penală, pentru a efectua careva adăugiri sau completări ale materialelor cauzei penale, care deja este remisă în instanța de judecată, nu pot fi aplicate dispozițiile art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu.

Consideră apelantul că, instanța de judecată a ignorat faptul că conform materialelor dosarului temei pentru pornirea urmăririi penale a constituit procesul-verbal prin constatarea infracțiunii din 22.04.2016 (f.d.3) și Raportul din 19.04.2016, întocmit de procurorul Corneliu Popescu (f.d.2), **care nu a fost înregistrat în REI nr. 1.**

Reține că, organul de urmărire penală a efectuat acțiuni de urmărire penală, precum recunoașterea în calitate de partea vătămată pe cet. Bodiu I. la 21.04.2016, pe când nu era pornit procesul penal, fapt ce încalcă principiul legalității. Legiuitorul în art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală indică că încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sânt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural. Fapt pentru care urmează a fi declară nulă recunoașterea și audierea în calitate de parte vătămată a Bodiu I.

Menționează că, procurorul Cornel Popescu, nu era competent de a exercita urmărirea penală în această cauză și nici nu a justificat, contrar prevederilor art. 207 alin. (9) Cod de procedură penală, care era necesitatea de a exercita personal urmărirea penală în acest caz. Urmărirea penală s-a efectuat cu încălcarea competenței materiale, procurorul Cornel Popescu nu deținea competența de efectuare a urmăririi penale a cauzei penale, care, potrivit legii (art.266 Cod de procedură penală), era de competența OUP al MAI. Schimbarea competenței putea avea loc numai în temeiul art. 271 alin. (7) Cod de procedură penală, printr-o ordonanță motivată a Procurorului General ori a adjuncților lui.

Potrivit prevederilor art. 251 alin. (2), (3) Cod de procedură penală încălcarea normelor de competență după materie sau după calitatea persoanei atrage nulitatea actului procedural, nulitate care nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată la orice etapă a procesului de către părți și se ia în considerație de instanță, inclusiv, din oficiu. Instanța de judecată nu a indicat în sentința de condamnare careva mijloace de probă prin intermediul căror să se demonstreze faptul că Rusu Vl. ar fi întreprins careva acțiuni îndreptate spre înșelarea sau abuzul încredere a cet. Bodiș I. și Ceban S., pe care anterior transmiterii banilor nu îl cunoștea pentru a putea vorbi de existența componenții de sustragerea bunurilor prin escrocherie.

Mai menționează apelantul că, partea acuzării nici nu a prezentat careva probe care să confirme că Bodiș I. și Ceban S. au transmis anume suma de 58000 euro. La transmiterea banilor nu a fost eliberată careva recipisă deși este o sumă impunătoare.

În asemenea circumstanțe, apărarea a considerat că vinovăția inculpatului Rusu Vl. nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, lipsind astfel atât latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, cât și cea subiectivă - în acțiunile inculpatului, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Împotriva sentinței judecătorești Chișinău, sediul Buiucani din 23 februarie 2018, a declarat apel avocatul Ticu Ion în interesele inculpatului GUȚULEAC Marcel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat.

Apelantul a invocat că, instanța de judecată nu a pus la baza sentinței nici una din probele apărării prezentate, deși același fel de probe le-a admis din partea acuzării de stat. Astfel, de către partea apărării au fost prezentate în calitate de probe declarațiile lui Guțuleac M., Russu V., a martorilor Agache S., Hamurari G., Ceban A. precum și un CD care conține discuția dintre Ceban S. pe de o parte și Guțuleac M. cu Russu V., pe de altă parte. Mai mult ca atât, tot în calitate de probă a apărării a fost prezentată și agenda lui Guțuleac M., ridicată de către procuror în momentul efectuării percheziției la domiciliul acestuia. Urmare a examinării tuturor probelor în cadrul cercetării judecătorești a fost stabilit cu certitudine că în acțiunile lui Guțuleac M. lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și că în privința acestuia urmează a fi pronunțată o sentință de achitare.

Menționează că, în actul de acuzare este indicat cu bună-știință greșit locul unde au fost comise faptele presupus a fi infracționale. Deși în rechizitoriu locul transmiterii banilor este indicat mun. Chișinău, în realitate, după cum cunosc toate părțile procesului, banii au fost transmiși în or. Edineț și corespunde declarațiilor depuse de către inculpați.

Relevant în acest sens este faptul că exercitarea urmăririi penale în prezenta cauză nu ține de competența procurorului. Chiar și în condițiile în care de admis că procurorul s-a condus de prevederile art. 270 alin. (9) Cod de procedură penală și a decis să exercite personal urmărirea penală, el nu a emis în acest sens vreo ordonanță.

Doar în ordonanța privind pornirea urmăririi penale este indicat în dispozitiv că procurorul își asumă exercitarea urmăririi penale. Totodată, în conținutul ordonanței procurorul nu face trimitere la art. 270 alin. (9) Cod procedură penală, nu-l invocă și nici nu motivează în nici un fel de ce nu expediază cauza penală după competență chiar la organul de urmărire penală de la IP Buiucani mun. Chișinău și nici nu indică de ce anume procurorul Corneliu Popescu va efectua urmărirea penală mai obiectiv și complet. O lumină în acesta problemă face Decizia Curții Supreme de Justiție din 07.05.2013, prin care a fost judecat recursul în interesul legii formulat de Procurorul General al R. Moldova cu privire la interpretarea și aplicarea art. 270 alin. (9) Cod de procedură penală.

Careva probe scrise care ar confirma faptul transmiterii sumei de 58.000 de euro către Ceban S. și Bodiu I. lui Guțuleac M. nu există și nici nu poate fi, deoarece așa sumă de bani nici nu a fost primită de către Guțuleac M.

Mai mult ca atât, la materialele cauzei penale există o discuție care a fost prezentată de către Bodiu I. în care acesta menționează că trebuie să restituie suma de 33000 de euro. Din acea discuție nu rezultă alte sume de bani, de 58.000 de euro sau altceva și faptul că Ceban S. ar fi împrumutat bani. Apelantul a menționat că, Guțuleac M. s-a comportat cu bună-credință și chiar și în lipsa recipisei sau a vreunui alt înscris a recunoscut că a primit suma de 580.000 de lei, ceea ce la acea dată echivala cu 31.600 euro, Guțuleac M. a explicat circumstanțele cum au avut loc în realitate. Din cauza faptului că Bodiu I. și Ceban S. nu au recunoscut faptul primirii banilor și țigărilor s-a decis ca discuția lui Ceban S. cu Guțuleac M. să fie înregistrată. Urmare a acestei discuții, care a fost prezentată în instanța de judecată s-a stabilit că Ceban S. a primit suma de 11.200 de euro și 51 de cutii de țigări. Chiar și dacă a recunoscut că a primit banii în sumă de 11.200 de euro în rate, Ceban S. din nou duce în eroare instanța de judecată și menționează că banii au fost transmiși în luna ianuarie-februarie 2017, adică în perioada când se desfășura cercetarea judecătorească.

Conform stenogramei prezentate instanței de judecată de către Guțuleac M., rezultă foarte clar că Ceban S. recunoaște că a primit de la Guțuleac M. următoarele sume de bani: 37500 lei, 22500 de lei, 3380 de euro, 350 de euro, 1100 lei și 700 de euro. Tot aceste sume de bani sunt indicate ca transmise lui Ceban S. în agenda lui Guțuleac M. care a fost examinată în ședința de judecată. Această agendă, procurorul a ridicat-o de la Guțuleac M. în momentul efectuării percheziției la domiciliul acestuia în cadrul urmăririi penale, cu mult timp înainte de luna ianuarie-februarie 2017. Faptul că părțile vătămate doresc să dobândească avantaje materiale pe seama lui Guțuleac M. rezultă din nou din conținutul stenogramei pe care se conține discuția dintre Guțuleac M. și Ceban S. După cum rezultă din (f.d. 1) - ordonanța de pornire a urmăririi penale, urmărirea a fost pornită la 22.04.2015. Totodată, după cum rezultă din (f.d. 18), Ceban S. și Bodiu I. s-au adresat Procuraturii Generale cu o cerere pentru a porni urmărirea penală la 28.03.2016. Adică rezultă că procurorul a dispus pornirea urmăririi penale înainte ca să fie sesizat de către vreo parte în acest sens. Din

materialele cauzei penale rezultă că sesizarea din 28.03.2016 înaintată de către Ceban S. și Bodiș I. nu a fost înregistrată în REI-1 pentru a fi examinată în ordinea art. 274 Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, neglijând respectarea acestor norme, procurorul Corneliu Popescu își asumă atribuțiile procurorului ierarhic superior, de sine stătător își repartizează sesizarea pentru examinarea în ordinea art. 274 Cod de procedură penală și ulterior dispune pornirea urmăririi penale. La 21.04.2016, adică până la pornirea urmăririi penale și până la înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune, procurorul Corneliu Popescu efectuează acțiuni de urmărire penală și anume: emite ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Bodiș I. La materialele cauzei penale nu există procesul-verbal de audiere a victimei Bodiș I. Totodată nu există cererea victimei Bodiș I. fixată fie în procesul-verbal de audiere victimei, fie printr-o cerere separată de a fi recunoscut în calitate de parte vătămată. În aceste condiții, ordonanța din 21.04.2016 emisă de procurorul Corneliu Popescu prin care Bodiș I. a fost recunoscut în calitate de parte vătămată este lovită de nulitate. Din motivele enunțate mai sus este lovit de nulitate și procesul-verbal de audiere părții vătămate Bodiș I. din aceeași dată - 21.04.2016 (f.d. 12, 13).

Esența discuțiilor de pe CD-uri este următoarea: în primul CD Bodiș I. cere de la Guțuleac M. bani, comunicându-i că a luat cu împrumut suma de 33000 de euro și totodată vorbesc despre țigări, în cel de-al doilea CD, Ceban S. recunoaște că a primit 71 de cutii de țigări care valorau 7500 de lei cutia, în total 532500 lei și mai multe sume de bani în tranșe. Ambele CD-uri au fost dobândite în afara procesului penal, fără autorizare judecătoarei de instrucție, nefiind stabilită autenticitatea vocilor și nefiind stabilită autenticitatea sursei de înregistrare. Într-un caz un CD, cel prezentat de către procuror este admis în calitate de probă, iar în cel prezentat de către Guțuleac M. este exclus din dosar în calitate de probă. Partea apărării nu poate explica cum este posibil să se întâmple într-un proces penal asemenea lucruri. Este ceva de neînțeles și absurd, ceva inexplicabil. Mai mult ca atât, de către partea apărării a fost solicitat instanței de judecată de judecată să fie dispusă o expertiză fonoscopică anume pentru a stabili autenticitatea vocilor. Instanța de judecată a respins această cerere a părții apărării, ulterior în sentință motivează că nu este stabilită autenticitatea vocilor. În cadrul procesului penal a fost solicitată anularea actelor de urmărire penală în condițiile art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, care pot fi invocate la orice etapă a procesului penal.

Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2018, apelurile declarate de către procuror, de avocații Cernolev Ion și Ticu Ion au fost respinse ca fiind nefondate. A fost admis apelul avocatului Rodion Tocan, casată sentința în latura civilă și pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă acțiunea civilă înaintată de către Bodiș I. și Ceban S. De la Guțuleac M. și Russu Vl. s-a încasat în mod solidar prejudiciul material în beneficiul lui Bodiș I. în sumă de 27.500 euro și lui Ceban S. în mărime de 19500 euro. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.05.2019, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Corneliu Popescu, de avocații Ticu Ion și Cernolev Ion, casată total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2018, în privința inculpaților Guțuleac Marcel și Russu Vladimir și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 18 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul declarat de avocatul Rodion Tocan în numele și interesele părților vătămate Bodiș Ion și Ceban Serghei împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 23.02.2018. S-a respins ca fiind nefondat apelul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Cornel Popescu împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 23.02.2018. A fost admis apelul avocatului Ion Cernolev în numele și interesele inculpatului Vladimir Russu și apelul avocatului Ion Ticu în numele și interesele inculpatului Marcel Guțuleac, cu casarea integrală a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 23.02.2018 și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru primă instanță după cum urmează: Procesul penal intentat în privința lui Marcel Guțuleac și Vladimir Russu în baza art. art. 190 alin. (5) Cod Penal al RM, a fost încetat conform art. 391 alin.(1), pct. 6) Cod de procedură penală, din motive că, există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerii la răspundere penală. Măsura preventivă – arestul preventiv aplicat în privința inculpaților Marcel Guțuleac și Vladimir Russu a fost revocat.

Prin decizia din 14 august 2018 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta împreună cu procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Popescu Corneliu, de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Popescu Corneliu, și de către avocatul Tocan Rodion în interesele părților vătămate Bodiș Ion și Ceban Serghei, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui Guțuleac Marcel ***** și Russu Vladimir *****, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Argumentele părților.

În ședința instanței de apel procurorul Alexandru Casir, a susținut integral cererea de apel declarată de acuzare și de avocatul R.Tocan în interesele părților vătămate, solicitând admiterea acestora în sensul formulat, cu respingerea cererilor de apel declarate de avocați în interesele inculpaților.

În ședința instanței de apel avocatul Tocan Rodion, fiind citat legal, nu s-a prezentat, din timp nu a comunicat motivele neprezenței, nu a solicitat amânarea ședinței, iar partea vătămată Bodiș Ion a considerat posibilă examinarea cauzei penale

în ordine de apel, în lipsa avocatului R.Tocan. Avocatul R.Tocan, a mai depus cerere de examinare cauzei în ordine de apel în lipsa lui, pentru a nu tergiversa judecarea cauzei.

Partea vătămată Bodiu Ion, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de acuzatorul de stat și apelul declarat în interesul părții vătămate, și a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat, cu respingerea cererilor de apel declarate de avocați în interesele inculpaților.

Partea vătămată Ceban Serghei, fiind citat legal, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, din timp nu a comunicat motivele neprezenței, nu a solicitat amânarea ședinței sau examinării cauzei penale în lipsa lui.

Colegiul Penal, consultând părțile și conducându-se de prevederile art. 412 alin.(5) Cod de procedură penală, a dispus judecarea cauzei în ordine de apel în lipsa lui, citat legal.

În ședința instanței de apel avocatul Ion Ticu în interesele inculpatului Guțuleac Marcel, a susținut cererea de apel declarată în interesele ultimului și a solicitat admiterea acesteia conform motivelor invocate, cu respingerea cererii de apel declarate de acuzator ca, fiind nefondată și respingerea apelului avocatului în interesele părții vătămate ca fiind tardiv.

În ședința instanței de apel avocatul Ion Cernolev în numele inculpatului Russu Vladimir, a susținut cererea de apel declarată în interesele inculpatului, solicitând în acest sens admiterea cererii conform motivelor consemnate, cu respingerea apelului declarat de către acuzatorul de stat ca fiind neîntemeiat, iar apelul declarat de avocat în interesele părții vătămate să fie respins ca fiind tardiv.

În ședința instanței de apel inculpații Guțuleac Marcel și Russu Vladimir, fiind citați legal în ședința instanței de fond nu s-au prezentat, dar au depus cereri de examinare cauzei în lipsă lor, pe motiv că sunt plecați peste hotarele țării. Colegiul Penal, consultând părțile și conducându-se de rigorile art. 321 alin.(2), pct.3), art. 412 alin.(4),(5) Cod de procedură penală, a dispus judecarea cauzei în ordine de apel în absența inculpaților.

Argumentele instanței de apel.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei penale și deliberând asupra motivelor invocate în apeluri, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță și pe baza celor suplimentare cercetate în instanța de apel, Colegiul penal ajunge la concluzie că, apelul declarat de către procurorul PCCOCS Corneliu Popescu, urmează a fi respins ca nefondat, iar apelul declarat de avocatul Tocan Rodion în interesele părții vătămate Ion Bodiu urmează a fi respins ca, fiind depus peste termenul de atac prevăzut de lege, apelul avocatului Ion Ticu în interesele inculpatului Marcel Guțuleac și apelul avocatului Ion Cernolev declarat în interesele inculpatului Vladimir Russu urmează a fi admise, cu casarea sentinței atacate și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit

modului stabilit pentru prima instanță *de achitarea inculpaților*, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.400 alin.(1) CPP, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel judecând apelul verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În conformitate cu art.414 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, este în drept să amite apelul, casând sentința parțial sau total și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Colegiul Penal atestă că, instanța de fond la adoptarea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 94 alin.(1) și alin.(2), art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art.385 alin.(1) Cod de Procedură Penală, or, aceste prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Colegiul Penal al Curții de Apel conchide, că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită probelor acumulate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cât și circumstanțelor de fapt stabilite în ședința, în coraport cu normele dreptului penal și în special cu dispoziția legii penale care stabilește răspundere penală pentru faptele prejudiciabile cuprinse în dispoziția art. 190 alin.(5)CP, și în comiterea căroră inculpații au fost acuzat în prezenta cauza penală.

Concluziile primei instanțe cu privire la comiterea de către inculpații Marcel Guțuleac și Vladimir Russu a infracțiunii imputate în prezenta cauza penală, nu se întemeiază și nu se bazează pe ansamblul de probe concludente, și în acest sens în sentința lipsește o motivare argumentată referitor la fapte constatate în ședința de judecată pe baza căroră instanța de fond a ajuns la concluzie că, inculpații au comis fapta prejudiciabilă imputată lor și care se încadrează în dispoziția art. 190 alin.(5) CP RM.

Ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99 - 101 din Codul de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, instanța de apel conchide că, din probele administrate la materialele dosarului rezultă, că

vinovăția inculpaților Marcel Guțuleac și Vladimir Russu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) și anume, - *escrocheria adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, comisă de două persoane, în proporții deosebit de mari*, nu s-a dovedit, iar fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

Pornind de la cele relevate, Colegiul Penal reține că, în prezenta cauza penală, inculpații Marcel Guțuleac și Vladimir Russu sunt învinuiți în fapt că, inculpații Guțuleac M. și Russu Vl., în perioada lunii iunie 2014, abuzând de încrederea lui Bodiu I. și Ceban S., sub pretextul inițierii unor careva afaceri, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, aflându-se în mun. Chișinău, la intersecția str. Ion Creangă cu Eugen Coca, au primit de la ultimii suma totală de 58.000 euro, care constituie 1.098.027 lei, însă cu banii primiți au dispărut, sustrăgându-se de la părțile vătămate, cărora le-au cauzat o daună materială în proporție deosebit de mare.

În drept, inculpații au fost învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, escrocheria adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond, prin sentința din 23 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a constatat și a reținut ca fiind dovedite în fapt acțiunile inculpaților Marcel Guțuleac, Russu Vladimir privind dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari, iar acțiunile acestora instanța de fond a încadrat în baza infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal (citată mai sus).

Materialele cauzei penale și sentința contestată a instanței de fond relevă că, ***fiind audiat în instanța de fond, inculpatul Guțuleac Marcel*** a relatat că, în luna iulie a anului 2014, de dânsul s-a apropiat Rusu Vladimir, care i-a comunicat că, Ceban Serghei vrea să procure un microbuz mai ieftin din România. Inculpatul s-a interesat, a văzut prețurile și a fost de acord, să plece să-i aducă un microbuz de marca Mercedes, de unde urma să obțină un venit. Peste câteva zile, Rusu Vladimir, a venit la dânsul și i-a adus banii transmiși de Ceban Serghei, într-o pungă în care se afla suma de 580 000 lei, unde a găsit o hârtie care presupune că este scrisă de Ceban Serghei. A plecat în România, a procurat microbuzul din Constanța și la întoarcere în țară i l-a prezentat lui Ceban Serghei. Ultimul nu era de acord cu capacitatea motorului, comunicându-i că, nu are nevoie de așa mașină, dar dacă poate să o schimbe sau să-i întoarcă banii. A susținut inculpatul că, n-a putut găsi altă mașină și a rămas să-i întoarcă banii după ce o să se vândă microbuzul. Timp de 2-3 săptămâni, Ceban Serghei venea în toată ziua la dânsul la serviciu și îl întreba dacă nu a vândut mașina. După câteva zile, Ceban Serghei s-a apropiat de dânsul cu o propunere, de a procura din suma transmisă țigări mai ieftine decât prețul de la magazin. Cunoscând

că, buticurile, ”Veteran” la procurarea în cantități mai mari, prețul era mai mic, a cumpărat țigări de suma transmisă de Ceban Serghei. Procura câte 1-2 cutii fiindcă mai mult nu se vindea. La întrebarea către Ceban Serghei ce va face cu cantitatea dată de țigări, ultimul i-a comunicat că o s-o vândă la un preț mai mare. Inculpatul Marcel Guțuleac, l-a întrebat dacă poate să procure și dânsul câteva cutii pentru a obține un urnit venit, la ce Ceban Serghei a fost de acord. Trecuse câteva zile, și din considerentul că, Ceban Serghei nu putea să vândă sau să ducă aceste țigări, l-a întrebat pe inculpat dacă poate să întoarcă țigările înapoi sau să-i dea banii. A menționat inculpatul că, s-a interesat de unde a procurat aceste țigări și nu putea să le întoarcă pentru că, nu mai avea cecurile care au fost eliberate la procurarea țigărilor. Cu mare greu a reușit să întoarcă 21 de cutii unde i s-au întors banii pe rând și la un preț mai mic decât cel procurat. Ulterior, Ceban Serghei, i-a comunicat că, suma de bani care a fost transmisă nu-i aparținea în totalitate. El a luat această sumă de la prietenul și cumătrul său, Bodi Ion. Prin luna septembrie 2015, a primit o citație de la Procuratura Generală, procuror Corneliu Popescu, unde ultimul i-a comunicat că, are o datorie față de cineva și mai bine ar fi să întoarcă banii. După aceasta a vorbit cu Ceban Serghei, comunicându-i cele întâmplate, la ce ultimul i-a spus că, prietenul lui are legături puternice și trebuie de întors banii mai repede. După data de 13 septembrie 2015, a început să întoarcă banii achitați pentru cele 21 de cutii. Astfel, la data de 13 septembrie 2015 a fost restituită suma de 37 500 lei, la data 03 octombrie 2015, suma de 22 500 lei, la data de 26 octombrie 2015 suma de 3380 de euro, la data de 02 decembrie 2015 a transmis suma de 350 de euro, la data de 30 decembrie 2015 suma de 1100 lei în motorină și la data de 05 ianuarie 2016 suma de 700 de euro. Aceste date sunt indicate și în agenda ridicată de procuror. Ulterior, Ceban Serghei s-a apropiat de dânsul și i-a spus că, a găsit pe cineva unde poate să dea țigările, însă între timp Bodi Ion a solicitat să-i fie achitată suma de 7 000 euro. Când deținea suma de 7000 euro l-a anunțat pe Ceban Serghei și i-a transmis suma respectivă și 20 cutii de țigări. Peste câteva zile după ce a comercializat țigările Ceban Serghei i-a întors suma de bani împrumutată. La începutul anului 2016, prin ianuarie Ceban Serghei a venit și a luat încă cele 30 de cutii de țigări și tot i-a spus că trebuie dintâi suma de 150 000 lei. A împrumutat această sumă de la niște cunoscuți și i-a transmis-o lui Ceban Serghei. Ultimul după ce a vândut aceste țigări i-a întors înapoi suma de 100 000 lei. După aceasta, s-a pornit conflictul referitor la preț. Ceban Serghei -a spus că a dat marfa mai ieftin decât prețul menționat. A calculat cutiile ce au fost date și a stabilit că nu mai este dator cu nimic. A fost chemat la Inspectoratul de Poliție Edineț, unde a fost depusă o plângere din partea lui Ceban Serghei și Bodi Ion, unde era indicat că i-a fost transmisă suma de 58 000 euro, dintre care 33 000 euro aparțineau lui Bodi Ion și 25 000 lui Ceban Serghei. A indicat inculpatul că, nu cunoaște suma de bani care i-a transmis-o Bodi Ion lui Ceban Serghei. Posibil Bodi Ion, i-ar fi dat suma de 33 000 euro lui Ceban Serghei, dar lui personal i-a fost transmisă doar suma menționată în lei. Nici de la Ceban Serghei nu a luat nici un euro și nu este la curent

cu așa sumă. Inclusiv în convorbirile sale cu Ceban Serghei nu se vorbește de o datorie față de dânsul. Până la acest caz se afla în relații bune cu Ceban Serghei, ultimul tot timpul fiindu-i de ajutor. L-a ajutat să poată întoarce banii lui Bodiș Ion. Baniile au fost transmiși cupă cum este indicat în agendă în anii 2015-2016. A comunicat că datorii față de Bodiș Ion și Ceban Serghei nu are. /f.d. 89-90, vol. II/;

Fiind audiat în instanța de fond inculpatul Russu Vladimir, a relatat că în anul 2014, aflându-se în piață la Edineț, de dânsul s-a apropiat Ceban Serghei și l-a întrebat dacă nu cunoaște o persoană care ar putea să aducă microbuze din România. A răspuns afirmativ și împreună s-au deplasat la Guțuleac Marcel. Ceban Serghei, i-a comunicat modelul și marca microbuzului și respectiv au ajuns la un consens. Peste vreo 2-3 zile, Ceban Serghei, s-a apropiat și i-a solicitat să-l însoțească pentru a transmite banii lui Guțuleac Marcel. A menționat că, Ceban Serghei i-a transmis lui Guțuleac Marcel o pungă cu bani, iar din spusele ambilor a înțeles că era suma de 581 000 lei. Peste 2-3 zile l-a telefonat Guțuleac Marcel și i-a spus că pleacă să procure microbuzele, iar când s-a întors în țară i-a cerut să-l ia din vama Costești-Stânca. S-a deplasat spre vamă și l-a luat pe ultimul. Pe drum Guțuleac Marcel, i-a comunicat că i lăsat un microbuz la Botoșani, arătându-i poze pe telefon. În tot acest timp, Guțuleac Marcel îl contacta pe Ceban Serghei la care era telefonul deconectat. A doua zi, Guțuleac Marcel s-a întâlnit cu Ceban Serghei, iar ultimul a spus că nu este de acord cu capacitatea cilindrică a motorului. În aceeași zi, Guțuleac Marcel i-a restituit lui Ceban Serghei suma de 305 000 lei. Ceban Serghei a solicitat să schimbe microbuzul, sau să-i întoarcă suma de bani sau să caute alt microbuz. A declarat inculpatul că peste câteva zile, l-a sunat Guțuleac Marcel, care i-a comunicat că Ceban Serghei l-a rugat să găsească țigări și i-a transmis înapoi suma de 305 000 lei pentru procurarea țigărilor. Din spusele lui Guțuleac Marcel, acesta a acceptat să-l ajute. Astfel, a început a procura câte o cutie, 2-3 de la buticurile din Bălți, Chișinău și Edineț, în total a cumpărat 77 de cutii. Peste un timp a venit Ceban Serghei la Guțuleac Marcel și l-a rugat să-l ajute să vândă țigările sau să le restituie înapoi, deoarece nu știe ce să facă cu ele. La un moment dat, Guțuleac Marcel a fost sunat de o persoană, care cerea înapoi banii de pe țigări. Ulterior, Guțuleac Marcel i-a comunicat că a primit o citație de la Procuratura Generală, astfel l-a sunat pe Ceban Serghei întrebându-l de problemele create și solicitându-i să vină să-și ia țigările. După ceva timp, Guțuleac Marcel a restituit în buticuri 21 de cutii și i-a întors lui Ceban Serghei suma de 11 200 euro. Peste o săptămână s-a întâlnit cu Ceban Serghei la piața din or. Edineț, care i-a comunicat că a luat 50 de cutii de țigări de la Guțuleac Marcel, ultimul nefiind dator cu nimic. A concretizat că a fost împreună cu Ceban Serghei, când i-a transmis banii lui Guțuleac Marcel. Dânsul a luat sacoșa cu bani de la Ceban Serghei și i-a dat-o lui Guțuleac Marcel. Din banii acordați nu a luat nimic, doar le-a făcut cunoștință lui Guțuleac Marcel cu Ceban Serghei. /f.d. 94-95, vol. II/;

Totodată, în confirmarea comiterii infracțiunii imputate de către inculpați, acuzatorul de stat a prezentat, iar instanța de fond a reținut următoarele probe:

- plângerea comună a lui Ceban Serghei și Bodiș Ion. /f.d. 10 vol. I/,
- declarațiile părții vătămate Bodiș Ion, depuse în instanța de fond, care a menționat că, cu Ceban Serghei se cunoaște de mai mult timp, fiind prieteni buni, împreună doreau să inițieze o afacere, astfel avea o sumă de bani care se afla la Ceban Serghei. La începutul lunii iunie 2014, a fost telefonat de Ceban Serghei, care i-a comunicat că de dânsul s-au apropiat prietenii săi, Guțuleac Marcel și Russu Vladimir, solicitându-i o sumă mare de bani. A fost de acord să fie transmisă suma de bani, dar nefiind cunoscute persoanele, neavând timp să meargă la Edineț, l-a rugat pe Ceban Serghei să vină împreună cu persoanele date la Chișinău ca să-i cunoască. S-au întâlnit în sectorul Buiucani, în fața parcului Dendrariu. A susținut că, Ceban Serghei le-a transmis suma de bani 58 000 de euro, dintre care 33 000 îi aparțineau. Inculpații au primit banii, i-au numărat și i-au asigurat că timp de o lună, maximum două o să le întoarcă banii. După ce a trecut termenul stabilit, a mers la Guțuleac Marcel și Russu Vladimir și le-a solicitat să le întoarcă suma de bani primită. Ultimii nu au negat faptul că au primit banii, dar i-au comunicat că banii nu-i dețin, sunt investiți în careva afaceri și o să-i întoarcă când o să aibă posibilitate. După ce a mai trecut timp, a înțeles că au fost înșelați, abuzând de prietenia și încrederea lui Ceban Serghei. Careva sumă la moment nu a fost întoarsă înapoi, înțelegând bine că au fost înșelați, neavând nici o dovadă la una din discuțiile sale cu Guțuleac Marcel a folosit dispozitivul de înscriere, unde inculpatul confirmă faptul primirii banilor, promițând că o să-i întoarcă. Materialul l-a predat procurorilor înregistrarea a fost efectuată la data de 31 august 2015, cu telefonul personal, care la moment este defectat. Durata înregistrării efectuate a fost de 40 minute, înregistrarea a avut loc la stația de alimentare Peco Edineț. Cu inculpații nu a avut discuții despre modul de returnare a sumei de bani, însă Guțuleac Marcel i-a spus că va returna banii. Persoana care cunoaște despre faptul predării banilor este Cucuta Iurie. A indicat partea vătămată că, înainte de cazul dat cu inculpații personal nu a avut relații. A fost de acord să transmită o sumă mare de bani unor persoane necunoscute lui, deoarece îl cunoștea bine pe Ceban Serghei, care a solicitat suma ca să ajute prietenii săi, de aceea nu a refuzat. Ultimul i-au comunicat că, banii au fost transmiși pentru ajutor, pentru inițierea unei afaceri, pentru o perioadă de 1-2 luni, însă nu cunoaște ce tip de afacere. Până la sfârșit nu a înțeles pentru care afacere au fost transmiși banii. Până la transmiterea banilor pe inculpați i-a văzut o singură dată la Edineț în anul 2014, însă nu-și aduce aminte cum și în ce circumstanțe. A indicat că, dânsul nu a procurat marfa și Guțuleac Marcel nu i-a fost propus un alt mod de returnare a banilor. Când a depus cerere la poliție nu-și aduce aminte ce a declarat despre locul transmiterii banilor. Pe cererea depusă la poliție la data de 09 martie 2016 este semnătura sa. Din banii transmiși, 13 000 euro îi aparțin, iar 20 000 euro sunt împrumutați de la alte persoane, înșelăciunea din partea inculpaților s-a manifestat prin aceea că au promis că vor întoarce banii, ceea ce nu a avut loc nici până în ziua de astăzi. Banii au fost transmiși în euro. /f.d. 12, f.d. 216/217, vol II/

Fiind audiat suplimentar în ședința instanței de apel partea vătămată Bodiș Ion a declarat că, nu susține apelurile declarate în interesele inculpaților și solicită respingerea lor. Solicită admiterea apelului declarat de procuror și apelul declarat de avocatul său conform motivelor invocate. Susține cele declarate anterior, careva adăugări nu are. Pe inculpați până la momentul întoarcerii banilor nici nu cunoștea, și nu a avut cu ei careva relații. Bani au fost solicitați prin intermediul lui Ceban Serghei, pentru a iniția o afacere comună doar a inculpaților, fără participarea lui. Susține că a transmis 33 mii, dar sau restituit 4 mii care i-a fost restituite de către Guțuleac Marcel. Lui Ceban i-a transmis suma de 58 mii euro. A apus că o să restituie restul, dar nu a restituit. Susține că nu a rugat inculpații să procure careva mijloc de transport. Față de inculpați are pretenție în sumă de 29 mii euro, inclusiv prejudiciul moral și cheltuieli de judecată. Comunică că a fost înregistrări audio, unde Guțuleac a recunoscut că a luat banii, înregistrarea, fiind din anul 2014-2015. Bani au fost transmiși în Chișinău, zona parcului Dendrarium. Bani au fost dați lui Guțuleac de către el personal și Ceban Serghei, fiind transmiși separat, dar nu ține minte precis. La momentul transmiterii banilor careva acte nu au fost semnate, recipise nu au fost întocmite. A menționat că a transmis acea sumă prietenește. Nu cunoaște ce afacere urma să fie inițiată nu a intrat în detalii. Afacerea urma să fie dintre Guțuleac Marcel și Russu Vladimir. Nu își amintește de ce a indicat în plîngere că a transmis banii în orașul Edineț. Cei 4 mii de euro i-a primit personal de la Guțuleac Marcel. Această sumă face parte din cei 11mii 200 euro.

Afirmă că, sumele de bani li-a transmis în sectorul Buiucani, în preajma parcului Dendrariu, la intrarea centrală, de pe str. Ion Creangă, suma transmisă era de 33000 euro, din care i s-a întors doar 4000 euro. A transmis banii lui Guțuleac Marcel și Russu Vladimir, banii i-a luat Guțuleac Marcel, deși erau prezenți ambii. În confirmarea faptului transmiterii banilor, este înregistrarea audio. Nu ține minte ce a avut loc la 25.04.2016 și care răspunsuri a oferit la întrebările în cadrul audierii lui la data de 25.04.2016 în calitate de partea vătămată.

Din ***declarațiile părții vătămate Ceban Serghei,*** declarații verificate prin citire în instanța de apel, urmează că, acesta pe Guțuleac Marcel și Russu Vladimir îi cunoaște de aproximativ 10 ani. Russu Vladimir i-a făcut cunoștință cu Guțuleac Marcel, prezentându-l ca cumătrul său, director "Tirex Petrol", benzinărie Peco din or. Edineț. La începutul verii anului 2014, Russu Vladimir și Guțuleac Marcel **au cerut cu împrumut** suma de 58000 euro pentru a iniția o afacere. Personal nu dispunea de așa sumă de bani și s-a adresat la Bodiș Ion dacă el poate acorda banii pe care îi deținea la păstrare la dânsul. Bani lui Bodiș Ion se aflau la acel moment la dânsul, deoarece ultimul nu avea pază acasă și înainte de a se duce la mare i-a lăsat. Ultimul a fost de acord să ajute acești oameni. Împreună cu inculpații s-au deplasat la Chișinău și s-au întâlnit cu Bodiș Ion la intrarea în parcul Dendrariu. Bodiș Ion i-a văzut pe inculpați și a dat acordul să le fie transmisă suma de bani. Tot atunci, a fost transmisă și suma de bani lui Guțuleac Marcel. Din suma de 58000 de euro nu a fost

restituit nimic. Timp de doi ani îi solicita lui Guțuleac Marcel să-i transmită banii luați anterior. A concretizat că, a transmis anume suma de 58000 de euro, deoarece așa au cerut inculpații. Nu i-a întrebat pe inculpați pentru ce anume sunt banii. Mijloacele financiare au fost împrumutate pe o lună, maximum două. Nu au întocmit recipise, contracte la transmiterea banilor, deoarece cu Russu Vladimir se cunosc de mai mulți ani și încrederea este pe cuvânt. Nu a crezut că o să ajungă în judecată. A indicat că, aceleași declarații le-a dat la poliție și susține ce a povestit acolo. Până la transmiterea banilor, se întâlnea cu Guțuleac Marcel și Russu Vladimir de fiecare dată la stația de alimentare. Atunci când s-a dus împreună cu Bodiou Ion la Guțuleac Marcel la stația de alimentare, l-a sunat și pe Russu Vladimir, pentru a vorbi ca să întoarcă banii, deoarece Bodiou Ion avea probleme cu oamenii de la care erau banii împrumutați. Partea vătămată a negat că, a existat înțelegerea că după acordarea sumei de 58000 euro aceștia să poată fi returnați în marfa. În fiecare zi, Guțuleac Marcel îi spunea că-i este dator un italian și îi purta de azi pe mâine, timp de doi ani de zile. A menționat că, banii au fost transmis de dânsul în prezența lui Bodiou Ion. Timp de 2 ani îi spunea lui Bodiou Ion că inculpații vor întoarce banii, dar în realitate s-a primit cum a spus Bodiou Ion, inculpații nu aveau de gând să întoarcă banii. A susținut că banii erau transmiși în euro, bancnotele fiind de 50, 100. Transmiterea banilor a avut loc în stradă, în automobil. A comunicat că, Russu Vladimir nu are afacere, în principiu banii îi trebuiau lui Guțuleac Marcel. /f.d. 29-33,221-226, vol. I, f.d. 75-76, vol. II/.

Fiind audiat suplimentar la judecarea anterioară a cauzei penale în cadrul instanței de apel, Ceban Serghei, a declarat, declarațiile lui, fiind cercetate prin citire în intsața de apel la judecarea actuală a cauzei, și din care a rezultat că, nu susține apelurile declarate în interesul inculpatului și solicită respingerea acestora cu admiterea apelului declarat de avocat și procuror conform motivelor invocate. Declarațiile anterior date le susține, suplimentar nu are nimic de adăugat. Ține minte despre toate înscrisurile date. Erau 4 întâlniri, era glasul lui, să îi arate aparatul care a început să scrie, acolo sunt doar sumele de bani și doar răspunsul lui afirmativ ”DA”. Fiecare întâlnire era de 40 minute, ei au arătat o înscrisoare de 0 minute, unde el vorbea doar afirmativ cu cuvântul ”Da”. Era un om din partea lor care era prezentat ca garant, precum că el nu o să fie mințit. Ei i-au propus o mașină de marcă ”Audi”, țigări, că ei au un punct comercial în Italia, Franța. I-a dat lui Guțuleac Marcel suma de 25000 euro, era împreună cu Russu, iar banii nu i s-au întors înapoi. A mai concretizat că, întrevederile și discurile erau prezentate ulterior începerii procesului de judecată. Guțuleac Marcel inițial susținea că nu-l cunoaște. Prejudiciul este de 7000 euro, deoarece i s-a întors suma de 11000 euro.

- ***Din declarațiile martorului Cucută Iurie date în instanța de fond,*** și verificate prin citire în instanța de apel, urmează că, Bodiou Ion este finul său de cununie. Ultimul i-a comunicat că Guțuleac Marcel îi datorează o sumă de bani și l-a rugat să discute cu acesta referitor la faptul dat. Cunosându-l pe Guțuleac Marcel, s-a adresat către acesta, care nu a negat că este dator lui Bodiou Ion cu suma de 33000 de euro și a

promis că-i va întoarce în timpul apropiat. Adresările au fost de mai multe ori, pe parcurs la jumătate de an și de fiecare dată Guțuleac Marcel promitea: săptămâna aceasta, sau la o dată anumită. Vorbind cu Bodi Ion a aflat că Guțuleac Marcel nu a achitat această sumă. Personal era cointerestat în întoarcerea sumei, deoarece anterior îi acordase cu împrumut lui Bodi Ion suma de 20000 de euro la solicitarea ultimului. A declarat că, nu cunoaște motivul pentru care Bodi Ion i-a dat banii lui Guțuleac Marcel sau altor persoane și nici motivele pentru care Guțuleac Marcel nu întoarce banii; /f.d. 35, vol. I/.

- ***Din declarațiile martorului Agache Stela, date în instanța de fond,*** și verificate prin citire în instanța de apel, urmează că, cu inculpatul Guțuleac Marcel se cunoaște de mult timp. În ianuarie 2016 ultimul a rugat-o să-i împrumute suma de 100000 lei pentru ca să întoarcă unei persoane căreia i-a adus un microbuz și nu i-a plăcut ceva la mașină, iar când o s-o vândă o să-i întoarcă banii. I-a împrumutat lui Guțuleac Marcel suma de 100000 de lei, iar ulterior a aflat că inculpatul are cu cineva probleme și are deschis dosar penal. Cunoaște că banii erau pentru un oarecare „Serioja”. Nu a fost prezentă când Guțuleac Marcel a transmis banii persoanei respective; /f.d. 238-239, vol I/.

- ***Din declarațiile martorului Hamurari Ghenadie,*** verificate prin citire în instanța de apel, urmează că, pe inculpații Guțuleac Marcel și Russu Vladimir îi cunoaște de mult timp. A susținut că în decembrie 2014 servea o cafea cu Russu Vladimir la stația de alimentare lângă cercul spre Briceni, în or. Edineț. În timpul cât a servit cafeaua l-a văzut pe Ceban Serghei. Inculpatul Guțuleac Marcel l-a invitat în cabinet și i-a transmis suma de 7000 de euro, între ei s-a început un pic de sfadă, deoarece două bancnote de 500 de euro erau rupte. A recunoscut că, a văzut cum Guțuleac Marcel i-a transmis bani lui Ceban Seghei. Conflictul dintre Guțuleac Marcel și Ceban Serghei era de la un automobil că nu-l aranja microbuzul. Bancnotele transmise erau de 500 euro. Nu a fost semnată o recipisă despre transmiterea banilor; /f.d. 244-245, vol I/.

- ***Din declarațiile martorului Ceban Alexei,*** verificate prin citire în instanța de apel, urmează că, se cunoaște cu Guțuleac Marcel, deoarece sunt din aceeași localitate. Fiind peste hotare în anul 2015 în luna septembrie - octombrie a vorbit prin internet cu Guțuleac Marcel despre un automobil. Inculpatul i-a solicitat să procure o mașină sau să-i transmită suma de 10 000 de euro. Venind la jumătatea lunii decembrie 2015, s-a întâlnit cu Guțuleac Marcel, care i-a spus că are o microbuz pentru pasageri, la ce i-a spus că dorește o mașină mai mică și nu-l aranjează „Mercedes”. A menționat că, nu a văzut careva documente pe mașina care i se propunea când era peste hotare, aceasta fiind în România. Actele de pe mașină nu le-a cerut, deoarece nu-l interesa. Guțuleac Marcel i-a comunicat că mașina a dus-o pentru Ceban Serghei. A declarat că i-a împrumutat lui Guțuleac Marcel suma de 7000 euro, bani care ulterior i-au fost restituiți. De Bodi Ion nu a auzit nimic și nici de cazuri ca Guțuleac Marcel să împrumute de la cineva bani și să nu-i întoarcă; /f.d. 1-2, vol. I/.

În ședința instanței de apel, la solicitarea procurorului, s-a mai cercetat următoarele probe:

- **ordonanța din 01.07.2016 prin care au fost recunoscute corpurile delictelor și anume:** un CD disc ridicat, de la Bodiu Ion la data de 22.04.2016 și materialele nr.811-812 din 22.04.2016, /f.d.160, Vol. I/;

- **Procesul verbal de ridicare din 22 aprilie 2016**, prin care de la Bodiu Ion a fost ridicat un CD disc cu un fișier Voce 001 cu înscriserea convorbirii audio între Bodiu Ion și Guțuleac Marcel, / f.d.22, vol. I/;

- **Procesul verbal de examinare a obiectelor din 27 aprilie 2016**, prin care a fost examinat CD-ul ridicat de la Bodiu Ion cu înscriserea convorbirii audio între Bodiu Ion și Guțuleac Marcel, prin care se confirmă faptul primirii banilor de către ultimul și faptul că ar urma să facă careva acțiuni și să transmită lui Bodiu Ion suma de bani primită, /f.d.23-27, vol. I/;

- **materialele acumulate de Inspectoratul de Poliție Edineț**, care au examinat cererile lui Ceban Serghei și Bodiu Ion de a atrage la răspundere penală pe Guțuleac Marcel și Russu Vladimir; / f.d.54-76, vol. I/.

- **proces-verbal de percheziție la domiciliul lui Guțuleac Marcel din 10.05.2016** /f.d. 44 vol I/.

- **informația despre ratele de schimb (curs valutar)** /f.d. 78, vol. I /;

- **ordonanța de punere sub învinuire a cet. Russu Vladimir din 25.07.2016;** /f.d. 92, vol. I/;

- **ordonanța de punere sub învinuire a cet. Guțuleac Marcel din 25.07.2016** /f.d. 105, vol. I/.

Analizând probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, Colegiul Penal ajunge la concluzie că instanța de fond în mod eronat a apreciat probele menționate supra, cât și circumstanțele de fapt ale cauzei penale, ce a adus la adoptarea de către instanța de fond soluției greșite cu privire la vinovăția inculpaților, iar în argumentarea concluziei respective instanța de apel menționează următoarele.

Conform art.8 alin.(2) Cod de procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

În conformitate cu art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În conformitate cu art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în

defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii.

Raportând reglementările legale menționate mai sus la soluția dispusă de prima instanță, Colegiul penal ține să menționeze că netemeinicia sentinței se confirmă, pe de o parte, prin faptul că instanța de fond a recurs la condamnarea inculpaților în lipsa unor probe certe de vinovăție în cele incriminate, iar pe de altă parte, instanța de fond a lăsat fără examinare argumentele apărării, nu a răspuns la o serie de argumente ale apărării, ceea ce indică la examinare superficială și la soluționarea cauzei deduse judecării prin neoferirea răspunsurilor la argumentele principale ale părții apărării, ceea ce urmează să producă efectul de drept prevăzut de art.8 alin.(3) Cod de procedură penală.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze circumstanțele ce țin de vinovăția inculpatului cu adoptarea unor soluții motivate, or, lipsa acestora atestă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, astfel, CtEDO a reiterat în acest sens că „(...) în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil (*cauza Hiro Balani c. Spaniei, Ruis Toriho c. Spaniei, Popov nr. 2 c. Moldovei, Albina c. României etc.*).

În acest sens se invocă, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 din Convenția Europeană, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen împotriva Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții împotriva Rusiei (2007) §85*). De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza *Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, §60*, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

La caz, se constată că atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond, în drept, au calificat acțiunile lui Guțuleac Marcel și Vladimir Russu în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal, după indicii calificativi: escrocheria adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două persoane, în proporții deosebit de mari.

Analizând în ansamblu, sub toate aspectele probele prezentate spre administrare, inclusiv procesele-verbale ale acțiunilor de urmărire penală, Colegiul penal consideră că inculpații Marcel Guțuleac și Vladimir Russu, învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, urmează să fie achitați în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, - pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește

elementele infracțiunii, concluzie bazată pe următoarele circumstanțe ale cauzei și prevederile legii.

Sub aspectul situației de *neîntreinire a elementelor infracțiunii*, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă, acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, *lipsește latura obiectivă (la caz)* sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

În conformitate cu art.52 alin. (1) Cod Penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Conform art.113 alin.(1) Cod Penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. (2) Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

În conformitate cu prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Conform prevederilor art.101 alin.(1) și (2) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Instanța de judecată nu trebuie să pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit într-adevăr fapta imputată; or, *per a contrario* se încălcă principiul prezumției nevinovăției, garantat de articolul 21 din Constituție.

Colegiul Penal subliniază că, regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție. Corelativ, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției de o manieră aptă să înlăture dubiul.

Colegiul penal analizând declarațiile părții vătămate Bodiu Ion și Ceban Serghei, martorilor Cucuța Iurie, Agachi Stela și Hamurari Ghenadie conchide că acestea nu

formează un ansamblul de probe concludente în sensul redării circumstanțelor de fapt ale cauzei penale, din care ar fi posibil de concluzionat despre existența în acțiunile inculpaților a acțiunilor ce pot fi încadrate ca infracțiune de escrocherie, prin metoda imputată inculpaților conform actului de învinuire, ori în mod cert din acestea declarații urmează instituirea și existența relațiilor civile între ambii inculpați și ambii părți vătămate, și anume relații de împrumut bănesc, reglementate de art. 867 Cod civil la data evenimentelor în fapt ale cauzei penale, iar problema restituirii (nerestituirii) împrumutului a fost trecută în câmpul procesului penal, urmarea lipsei documentării corespunzătoare legale a faptului împrumutului bănesc, care urma a fi făcută în momentul realizării dreptului civil la acordarea împrumutului bănesc.

La fel, și declarațiile date de către inculpații Guțuleac Marcel și Vladimir Russu, vin în susținerea concluziei respective despre existența raporturilor civile între inculpați și părțile vătămate, la caz.

Astfel, din declarațiile date de către partea vătămată Ion Bodiui în instanța de apel, rezultă cert că, el nici nu cunoștea pe inculpații până la momentul întoarcerii banilor, iar banii a acordat cu împrumut, la cererea prietenului S.Ceban, care la rândul lui cunoștea pe inculpații și anume din acest motiva a acordat împrumut bănesc și fără a fi întocmit un înscris în acest sens.

Totodată, din declarațiile părții vătămate S.Ceban, date citirii în ședința instanței de apel, urmează cert că, anume el cunoștea pe inculpați timp îndelungat, și când ei s-au adresat cu problema acordării împrumutului bănesc, el (S.Ceban) având la păstrare banii lui I.Bodiu, s-a adresat la ultimul cu rugămintea de a acorda inculpaților bani cu împrumut, și deoarece se cunoștea foarte bine atât cu I.Bodiu, cât și cu inculpații, a primit acceptul lui I.Bodiu și la banii ultimului a mai adăugat cu împrumut pentru inculpați banii proprii, însă documentul scris cu privire la confirmarea acordării împrumutului nu s-a întocmit.

Faptul primirii banilor cu împrumut, nici nu este negat de către inculpați, fapt ce rezultă expres din declarațiile acestora, cât și rezultă cert circumstanțe cu privire la întoarcerea împrumutului bănesc parțial în rate și prin bunuri materiale, la care pe parcurs au consimțit părțile vătămate.

La fel, faptul întoarcerii parțiale a mijloacelor bănești primite de către inculpați cu împrumut, se confirmă și prin declarațiile părților vătămate Ion Bodiu și Sergiu Ceban.

Colegiul penal subliniază că, organul de urmărire penală cât și instanța de judecată de fond incorect au calificat și eronat au încadrat acțiunile lui Marcel Guțuleac și Vladimir Russu, drept escrocherie, ori toate probele existente la materialele cauzei penale dovedesc fără echivoc existența unor raporturi civile, reglementate de ramura dreptului civil cu privire la obligații (la caz împrumut). Atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond au omis faptul că în relațiile între inculpații Marcel Guțuleac și Vladimir Russu, pe de o parte și părțile vătămate Ion Bodiu și Serghei Ceban pe altă parte sunt subiecții relațiilor civile.

Colegiul penal reține că, potrivit declarațiilor părții vătămate Bodiu Ion date la faza urmăririi penale, conform procesul verbal de audiere din 21 aprilie 2016 (f.d.12-13), a declarat că, avînd niște înțelegeri comune cu cet. Ceban Serghei Mihail, domiciliat în r-nul Edineț s. Alexăndreni, deținea la el suma de 33000 euro, ce îi aparțineau. Astfel, în luna iunie - iulie 2014, a fost telefonat de către Ceban Serghei care i-a comunicat că de el s-au apropiat niște cunoscuți ai lui și necesită o sumă mai mare de bani pentru o perioadă de pînă la 2 luni, solicitând permisiunea de a transmite și banii ce îi păstra la el în sumă de 33000 euro. Cunoscându-l bine pe Ceban Serghei, a acceptat faptul transmiterii banilor necunoscînd însă persoanele cui aceștia urmau a fi transmiși. *În continuare. Ceban Serghei a transmis lui Guțuleac Marcel si Russu Vladimir suma de 58000 (cincizeci și opt mii) euro și anume 33000 euro ce îi aparțineau ultimului și 25000 euro ce erau a lui Ceban Serghei, ultimii asigurîndu-l pe Ceban Serghei că vor întoarce suma de bani primită în maxim 2 luni de zile.*"

Fiind audiat la faza de urmărire penală, Ceban Serghei, conform procesului verbal de audiere din 25 aprilie 2016 (f.d. 29-30), a declarat că, *pe la începutul verii anului 2014, de el s-au apropiat prietenii Guțuleac Marcel și RUSSU Vasile, cunoscînd că el deținea anumite sume de bani, spunîndu-i că ar avea nevoie urgentă de bani precum că pentru inițierea unei afaceri. Astfel, cu acordul lui Bodiu Ion, a transmis lui Guțuleac Marcel si Russu Vladimir suma totală de 58000 (cincizeci și opt mii) euro, dintre care 33000 euro care erau a lui Bodiu Ion și 25000 euro aparțineau lui. Ulterior însă, comunicînd cu Bodiu Ion, i-a zis să meargă să discute cu persoanele menționate să întoarcă banii."*

Colegiul penal atestă că, conform învinuirii înaintate față de Rusu Vladimir și Guțuleac Marcel se indică că aceștia "prin înșelăciune și abuz de încredere" ar fi primit suma de bani, or conform declarațiilor depuse de partea vătămată Bodiu Ion, acesta specifică că anterior transmiterii banilor nici nu îi cunoștea nici pe Guțuleac Marcel și Rusu Vladimir și nu s-a aflat cu ei în careva relații.

Latatura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) CP, se exprimă prin acțiune de dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin înșelăciune se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) sau în trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă).

Colegiul penal reține că, în ipoteza abuzului de încredere, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă. Ultima este, de regulă, proprietarul sau administratorul unei anumite mase patrimoniale. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice.

Conform art.51 alin.(1) CP, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta

prejudiciabilă săvârșită, iar componența de infracțiune stipulată în legea penală reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Reieșind din prevederile acestui articol, **temeiul juridic al răspunderii penale este componenta de infracțiune, și anume: obiect, latura obiectivă, subiect, latura subiectivă.**

Conform art.52 CP, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

În urma celor precitate supra, Colegiul penal consideră că, de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate mijloacele de probă prin intermediul căror să se demonstreze faptul că Russu Vladimir și Guțuleac Marcel ar fi întreprins careva acțiuni îndreptate spre înșelarea sau abuzul de încredere a lui Bodiș Ion pe care anterior transmiterii banilor nu îl cunoștea pentru a putea vorbi de anumite pretinse acțiuni ale inculpaților în vederea realizării "înșelăciunii sau abuzului de încredere", care și reprezintă elementele constitutive de încadrare juridică și existența componenței infracțiunii de sustragerea bunurilor prin escrocherie.

La fel, și din declarațiile părții vătămate Ceban Serghei urmează că a acordat bani 25000 euro cu împrumut inculpaților Russu Vladimir și Guțuleac Marcel pe o perioada de 2 luni, deoarece se cunoștea foarte bine o perioadă îndelungată cu aceștea. Totodată, din declarațiile părții vătămate S.Ceban nu urmează că inculpații ar fi întreprins fața de el anumite acțiuni sau ar fi acordat anumite promisiuni de avantaje pentru S.Ceban, pentru faptul acordării împrumutului, ultimul fiind acordat doar pe baza relațiilor prietenești, iar "afacerea comună" imputată inculpaților prin rechizitoriul, rezultă că urma a fi doar între inculpați, nu însă între inculpați și părțile vătămate în comun.

Conform practicii judecătorești a instanțelor judecătorești naționale, generalizate la punctul 15 din Hotărîrea nr.23 din 28.06.2004 a Plenului CSJ a RM, "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor", se menționează că, este necesar ca instanțele judecătorești să ia în considerație că în cazul escrocheriei la art.190 C.P. victima transmite benevol bunurile către făptuitor, ***sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.***

Conform depozițiilor depuse de Rusu Vladimir și Guțuleac Marcel, Ceban Serghei a transmis suma de 580 mii lei pentru procurarea 2 microbuze pasager marfar din România. Ulterior fiind procurat un automobil, însă a fost refuzat pe motiv că nu ar corespunde cerințelor lui Ceban Serghei. Tot la solicitarea lui Ceban Serghei din banii transmiși au fost procurate cutii cu țigări, *or faptul că Bodiș Ion și Ceban Serghei nu au recunoscut faptul primirii banilor și țigărilor, iar potrivit stenogramei prezentate instanței de judecată de către Guțuleac Marcel rezultă foarte clar că Ceban Serghei recunoaște că a primit de la Guțuleac Marcel următoarele sume de bani: 37500 lei, 22500 de lei, 3380 de euro; 350 de euro, 1100 lei, 700 de euro.*

Colegiul penal, menționează, că nu poate fi acceptată poziția acuzării privind incriminarea lui Russu Vladimir și Guțuleac Marcel comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, or de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate mijloacele de probă prin intermediul căror să se demonstreze faptul că Russu Vladimir și Guțuleac Marcel ar fi întreprins careva acțiuni îndreptate spre ”înșelarea sau abuzul încredere” a lui Bodiou Ion și lui Ceban Serghei.

Din acestea considerente, în lipsa unor asemenea probe, Colegiul penal a ajuns la concluzie despre necesitatea achitării inculpaților, din lipsa în acțiunile acestora acțiuni intenționate, ce ar realiza latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, în special de dobândirea de bunuri prin înșelăciune sau abuz de încredere.

La acest punct de analiză, Colegiul penal atestă că, pentru neîndeplinirea corespunzătoare a unor obligații civile, nu poate surveni răspundere penală, iar dreptul pretins a fi încălcat (la restituirea împrumutului) urmează fi apărut pe cale civilă, prin înaintare în modul stabilit de lege a acțiunii civile.

În ce privește argumentele din apelul avocaților în interesul inculpaților, referitor la încălcarea competenței de către organul de urmărire penală și nulitatea unor acte de procedură întocmite de către organul de urmărire penală și procuror, Colegiul penal consideră irelevant de a se expune asupra acestora, devreme ce s-a ajuns la concluzie de achitarea inculpaților din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate în acțiunile lor, soluție care la caz, este mai favorabilă pentru inculpați.

Referitor la apelul declarat de procuror sub aspectul blândeții pedepsei aplicate de către instanța de fond, Colegiul penal ajunge la concluzie de a respinge acesta ca fiind nefondat, ori în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel, s-a constatat lipsa laturii obiective a infracțiunii imputate inculpaților în acțiunile inculpaților vizați, iar prin urmare, solicitarea procurorului de a înăspri pedeapsa inculpaților este nefondată, și apelul se respinge.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Tocan Rodion în numele și interesele părților vătămate Ceban Serghei și Bodiou Ion, Colegiul penal îl consideră ca fiind depus cu omiterea termenului de atac, luând în considerație următoarele circumstanțe.

Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a fost pronunțată public la data de 23.02.2018, iar cererea de apel a fost depusă la data de 13.03.2018, ceea ce se atestă prin ștampila aplicată de către ÎS „Poșta Moldovei” pe plic, trimitere poștală respectivă, fiind depusă la poșta nu prin scrisoare recomandată cu primirea de la oficiul poștal confirmării despre data depunerii la oficiul poștal.

Conform art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În corespundere cu prevederile art.230 alin.(2), 231 alin.(3), (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul zilei lucrătoare care

urmează. În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Sub acest aspect a legii, Colegiul Penal atestă că, ultima zi a termenului de atac a fost data de 12 martie 2018, iar scrisoarea în care avocatul R.Tocan a remis cerere de apel, conține amprenta ștampilei oficiului poștal de la data de 13 martie 2018, ceea ce demonstrează că a fost predată la serviciul poștal la data de 13 martie 2018, adică în afara termenului de 15 zile prevăzu de lege drept termenul de atac a sentinței.

Cu referire la răspunsul ÎS „Poșta Moldovei” la care face referire avocatul părții vătămate, Tocan Rodion, prin care se invocă că, „...graficul de schimb al poștei cu oficiile poștale din mun. Chișinău, timpul extragerii corespondenței din cutia poștală nr. 36, MD-2043 este stabilit odată pe zi, în fiecare zi lucrătoare, la ora 07:27. În cazul dvs., scrisoarea fiind depusă la data de 12 martie 2018 orele 17:30, adică după ora de extragere, aceasta a fost extrasă în următoarea zi lucrătoare și în aceeași zi a fost prelucrată, obliterated și expediată către oficiul poștal de destinație” (f.d. 149, vol.III), Colegiul penal atestă că, conținutul acestei scrisori este în contradicție cu ștampila oficiului poștal aplicată pe plicul în care avocatul a remis cerere de apel, din care rezultă cert că scrisoarea a fost recepționată de ÎS”Poșta Moldovei” la data de 13 martie 2018 (f.d. 204, vol. II).

Ori, în cazul în care, apelantul a ales cale de depunere cererii de apel prin intermediul serviciului poștal, apelantul are obligație de a demonstra prin proba concludentă data depunerii / predării oficiului poștal scrisorii cu cerere de apel, fapt care nu a fost realizat de către avocatul R.Tocan, în calitatea lui de apelant la data de 12 martie 2018, iar scrisoare cu cerere de apel are urma certă de primirea scrisorii cu cerere de apel la data de 13 martie 2018.

În acest sens, Colegiul penal constată că, la materialele cauzei nu este anexată vreo confirmare a faptului că, cererea de apel a fost depus la poștă la data de 12.03.2018, or, conform scrisorii din 22.04.2019, ÎS,, Poșta Moldovei” adresată avocatului R.Tocan, sa indicat că, ”în ce privește ziua depunerii scrisorii de către dvs., nu se poate expune odată ce scrisoarea în cauză intră în categoria trimiterilor poștale simple, iar acestea la rândul său nu sunt supuse înscrierii în catalogul trimiterilor înregistrate.”

Prin urmare, Colegiul penal constată că cerere de apel depusă de către avocatul R.Tocan, în interesele părților vătămate, este declarată cu omiterea termenului de atac, iar circumstanțe și argumente, pentru repunerea acesteia în termenul de atac nu sunt.

Cu referire la acțiunea civilă formulată în prezentul proces penal de către partea vătămată Bodiș Ion și Ceban Serghei împotriva inculpaților Russu Vladimir și Guțuleac Marcel, în corespundere cu prevederile art.387 alin.(2) pct.2) CPP Colegiul penal nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpații au fost achitați pentru că nu sînt întrunite elementele infracțiunii.

În baza celor menționate, conducându-se de art. art. 415 alin.(1) pct.2), art.417-

418, 419, 436 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Apelul procurorului PCCOCS Corneliu Popescu, se respinge ca fiind nefondat.

Apelul avocatului Roman Tocan declarat în numele părților vătămate Ion Bodiș și Serghei Ceban, se respinge ca fiind depus peste termenul de atac.

Apelul avocatului Ion Ticu în numele inculpatului Marcel Guțuleac, apelul avocatului Ion Cernolev în numele inculpatului Vladimir Russu, declarate împotriva sentinței din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), se admit, cu casarea totală a acestei sentințe și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează.

Marcel Guțuleac și Vladimir Russu se achită de învinuirea adusă în baza art. 190 alin.(5) Cod penal al RM, deoarece fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Corpurile delictelor anexate la cauza penală: CD ridicat de la Ion Bodiș la 22.04.2016, materialele nr. 811-812 din 14.03.2016 de păstrat la cauza penală pe durata păstrării dosarului penal.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, și poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată public la data de 25 mai 2023, ora 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Elena Cojocari

Judecătorii:

Mihail Diaconu

Sergiu Daguța